

Zdravotná starostlivosť - princípy

{ Ljubljanská Charta podľa *BMJ* 1996;312:1664-1665
(29 June)

Prof. MUDr. Martin Rusnák, CSc

- &Čo je charta a čo je charta z Ljubljany
- &Prehľad princípov
- &Ako ich uviesť do života

Štruktúra

& Charta

- ⌘ Dokument vydaný vládou, ktorý poskytuje práva osobe alebo skupine osôb
- ⌘ listina zásadného významu, obvykle zaručujúca určité práva a privilégia; zakladajúca listina

& Deklarácia

- ⌘ prehlásenie, najčastejšie verejné a slávnostné; vyhlásenie politika k závažnej otázke; prehlásenie o obsahu zásielky a pod.

Webster, 2014

Čo je charta a deklarácia

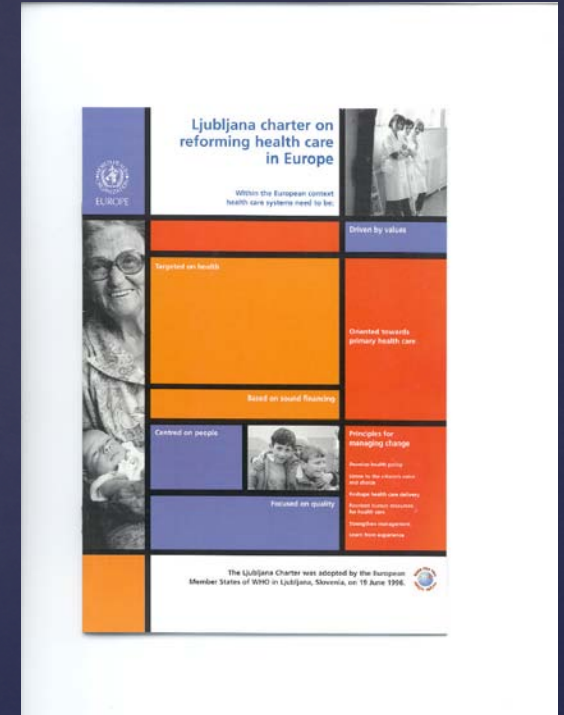
- Athens Declaration for Healthy Cities, 1998
- The Berlin Declaration on Tuberculosis
- The Bonn Charter for Safe Drinking Water
- Bratislava Declaration on Health, Migration and Human Rights
- Declaration on Action for Env and Health in Europe Second European Conference on Environment and Health Helsinki June 1994
- Declaration on Young People and Alcohol, 2001
- Declaration on Occupational Health for All
- Dublin Declaration on Partnership to Fight HIVAIDS in Europe and Central Asia
- European Charter on Alcohol
- European Heart Health Charter.
- European charter on counteracting obesity
- THIRD MINISTERIAL CONFERENCE ON ENVIRONMENT AND HEALTH
- Tallinnská charta: Zdravotnícke systémy pre zdravie a blahobyť, 2008
- Fourth Ministerial Conference on Environment and Health
- The Athens Declaration on Mental Health and Man-made Disasters
- Stigma and Community Care
- Primary Health Care Declaration Alma - Ata 1978
- Prison Health as part of Public Health, Moscow 2003
- Rezolúcia WHA62.12 "Posilnenie zdravotníckeho systému prostredníctvom primárnej zdravotnej starostlivosti" new!!!

<http://www.who.sk/component/content/article/54-dekl/96-chartdekl>

Cieľom tejto charty je vyjadriť princípy, ktoré sú integrálnou súčasťou dnešných systémov zdravotníckej starostlivosti, alebo ktoré môžu zlepšiť systémy zdravotníckej starostlivosti v členských krajinách Svetovej zdravotníckej organizácie v Európskom regióne. Tieto princípy vychádzajú zo skúseností krajín, ktoré zavádzajú reformy zdravotníctva a tiež z cieľov Zdravie pre všetkých, najmä z tých, ktoré sú vo vzťahu k systémom zdravotníckej starostlivosti.

Prijaté 18 júna 1996

http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0010/113302/E55363.pdf

Cieľ Ljubljanskej Charty

- ⌘ Charta sa dotýka reforiem zdravotníctva v špecifickom európskom kontexte a sústreďuje sa na princíp, ktorý vyjadruje, že zdravotníctvo musí v prvom rade a predovšetkým viesť k lepšiemu zdraviu a kvalite života ľudí.
- ⌘ Zlepšenia zdravotného stavu populácie sú ukazovateľom rozvoja spoločnosti. Zdravotnícke služby sú dôležité, ale nie sú jediným sektorom, ktorý ovplyvňuje život ľudí: ďalšie sektory prispievajú k zdraviu a nesú za zdravie zodpovednosť. Viac-rezortnosť musí byť preto jedným zo základných znakov reformy zdravotníctva.

Charta a reformy

Rozpoznajúc túto skutočnosť, my Ministri zdravotníctva z členských krajín WHO (účastníci konferencie v Ljubljane) sa zaväzujeme rozvíjať tieto princípy a obracať sa na všetkých občanov a posmelovať všetky vlády, inštitúcie a komunity pridať sa k tejto snahe. Taktiež žiadame Regionálny úrad WHO pre Európu aby prijal potrebné opatrenia pre podporu členských štátov v realizácii týchto princípov.

Vyhlásenie ministrov

Princíp

Obsah

Zodpovedanie hodnotám	ľudskej dôstojnosti, rovnosti, solidarity a profesionálnej etike
Zameranie na zdravie	každá zmena musí viesť k zlepšeniu zdravia. Hlavným záujmom spoločnosti musí byť ochrana a rozvoj zdravia
Sústredenie sa na ľudí	zodpovedať potrebám občanov, občania musia zdieľať zodpovednosť za svoje zdravie
Zaostrenie na kvalitu	neustále zlepšovanie kvality starostlivosti, vrátane nákladovej efektívnosti
Založenie na dobrom financovaní	to zahŕňa všeobecné pokrytie a rovnaký prístup všetkých občanov k starostlivosti. Tiež účinné využitie jej zdrojov. Solidaritu garantuje vláda reguláciou financovania.
Orientovanie sa na primárnu starostlivosť	primárna starostlivosť ako filozofia reforiem musí zabezpečiť že všetky úrovne zdravotnej starostlivosti ochraňujú a podporujú zdravie, zlepšujú kvalitu života, predchádzajú a liečia ochorenia, rehabilitujú pacientov a starajú sa o trpiacich a terminálne chorých. Musia posilniť spoločné rozhodovanie pacientom i zdravotníkom a rozvinúť úplnosť a kontinuitu starostlivosti v rámci ich špecifických kultúrnych prostredí.

- ‡ Pripraviť stratégiu zdravia
- ‡ Načúvať hlasu občana a jeho výberu
- ‡ Pozmeniť poskytovanie zdravotníckej starostlivosti
- ‡ Zmeniť orientáciu zdrojov pre zdravotnícku starostlivosť
- ‡ Posilniť manažment
- ‡ Učiť sa zo skúseností

Princípy manažmentu zmeny

Reforma zdravotníctva sa musí uskutočňovať ako koherentná súčasť celkovej stratégie zdravia, ktorá musí zodpovedať socio-ekonomickým podmienkam každej z krajín. Proces rozvoja stratégie je potrebné založiť na širokom konsenze, ktorý by pojal čo možno najviac sociálnych činiteľov.

Stratégia zdravia

Závažné strategické, manažérske a technické rozhodnutia o rozvoji systému zdravotnej starostlivosti musia byť založené na dôkazoch, ak sú tieto prístupné. Reformy musia byť súvisle monitorované a hodnotené spôsobom, ktorý je transparentný pre verejnosť.

Monitoring a hodnotenie

- ‡ Vlády musia rozobrať hodnotové otázky vo verejnej rozprave a zabezpečiť rovnomerné rozdelenie zdrojov a prístupu celej populácie k zdravotníckym službám.
- ‡ Musia tiež prijať iniciatívy pre umožnenie, legislatívu a reguláciu.
- ‡ Kedykoľvek sú trhové mechanizmy vhodné, musia podporiť súťaživosť pri zabezpečovaní kvality a využívaní nedostatkových zdrojov.

Hodnoty

Hlas a výber občana musí významne prispieť k formovaniu zdravotníckych služieb najmä keď sa rozhoduje na iných úrovniach ekonomického, manažérskeho a profesionálneho prijímania rozhodnutí.

Hlas občana a jeho výber

Hlas občana musí byť počuť pri otázkach ako sú obsah zdravotníckej starostlivosti, kontraktácia, kvalita služieb vo vzťahu poskytovateľ/pacient, manažment zoznamov čakateľov a spracovanie sťažností.

Hlas občana

Vykonanie výberu a ostatných práv pacientov vyžaduje extenzívnu, presnú a načasovanú informáciu a vzdelanie. To predpokladá prístup k verejným verifikovaným informáciám o zdravotníckych službách.

Informácia a vzdelanie

Starostlivosť o seba, o rodinu a ďalšia neformálna starostlivosť, rovnako ako práca rôznych sociálnych inštitúcií musia sa dostať bližšie k formálnym zdravotníckym službám. To vyžaduje kontinuálnu osobnú komunikáciu a vhodný referenčný a informačný systém.

Zmena poskytovania zdravotnej starostlivosti

- ⌘ Dobre navrhnuté stratégie sú potrebné pre presunutie pracovných kapacít z nemocničnej do primárnej starostlivosti, komunitnej, dennej a domácej starostlivosti kedykoľvek to je potrebné.
- ⌘ Siete regionálnych zdravotníckych služieb by sa mali posilniť tak, aby boli čo najviac nákladovo účinné, umožnili lepšiu organizáciu reakcií na medicínske ohrozenia a podporili spoluprácu medzi nemocnicami a primárnou zdravotníckou starostlivosťou.

Sieť zariadení

Sústavné zvyšovanie kvality
v zdravotníckej starostlivosti vyžaduje
informačné systémy založené na
vybraných ukazovateľoch kvality, ktoré
možno odvodiť od rutinnej práce
a poskytnúť späť jednotlivým lekárom,
sestrám a ďalším poskytovateľom.

Informácie pre
poskytovateľov

V oblasti zdravotníckych služieb sa musí väčšia pozornosť venovať identifikácii a stimulácii vhodných profesionálnych profilov, čo môže byť súčasťou mnoho profesných tímov budúceho zdravotníctva.

Zmena orientácie zdrojov

Potreba širšej vízie ako len tradičná liečebná starostlivosť v oblasti základnej prípravy, špecializácii a pokračujúcom vzdelávaní zdravotníckeho personálu.

Kvalita starostlivosti, prevencia ochorení podpora zdravia musia byť integrálnou súčasťou prípravy.

Výučba

- ⌘ Je potrebné zaviesť vhodné motivácie pre podporu personálu aby si boli viac vedomí kvality a nákladov a výsledkov starostlivosti.
- ⌘ Profesionálne organizácie a organizácie, ktoré platia musia aktívne kooperovať s zdravotníckymi úradmi pre podporu takéhoto vývoja.

Motivácia

⌘ Potreba vyvinúť množinu manažérskych funkcií a infraštruktúry verejného zdravotníctva poverených úlohou riadiť ale ovplyvňovať celkový systém za účelom dosiahnutia požadovaných zlepšení zdravia populácie.

Posilnenie manažmentu

Jednotlivé inštitúcie zdravotníckej starostlivosti musia dosiahnuť maximálne možnú autonómiu v manažmente ich zdrojov konzistentnú s princípmi rovnostného a účinného systému zdravotníckej starostlivosti.

Autonómia

Rozvoj manažmentu musí byť silne podporovaný posilňovaním kapacít jednotlivcov v oblasti vodcovstva, dohadovania a komunikácie a rozvojom inštitucionálnych nástrojov pre poskytovanie zdravotníckej starostlivosti účinnejšie a úspornejšie.

Posilňovanie jednotlivca

- ⌘ Potreba rozvoja národnej a medzinárodnej výmeny skúseností zo zavádzania reformy zdravotníctva a podpory reformných iniciatív.
- ⌘ Založená na dobre ohodnotenej báze znalostí vo vzťahu k reformám zdravotníckej starostlivosti, kde je dobre porozumené kultúrnym rozdielom a tieto sú vhodne zhodnotené.

Učenie sa zo skúseností

- & Aj predstaviteľ Slovenskej republiky podpísal túto Chartu
- & Zamyslime sa nad napĺňaním jej cieľov a princípov
- & Aj relatívne malé kroky môžu viesť k veľkým zmenám

Zhrnutie

